

Sygn. akt VU 74/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 listopada 2014 r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do ustalenia wysokości emerytury przy uwzględnieniu wynagrodzeń

K. S. z legitymacji ubezpieczeniowej: za rok 1973 w wysokości 46.240 zł (czterdzieści sześć tysięcy dwieście czterdzieści złotych) i za rok 1974

w wysokości 17.780 zł (siedemnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt złotych)

– tak aby wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia wyniósł 94,40 %,

2. umarza postępowanie w pozostałej części.

Sygn. akt V U 74/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 listopada 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. dokonał przeliczenia emerytury wnioskodawcy K. S., wskazując że wysokość jego świadczenia od dnia 1 listopada 2014 roku wynosi 2.060,51 zł. Organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 93,28%, a podstawa wymiaru – 2.122,47 zł (kwota bazowa w wysokości 2.275,37 zł x 93,28%).

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 30 grudnia 2014 roku, K. S. wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem jego dochodów z 1973 roku i z 1974 roku wynikających z książeczki ubezpieczeniowej oraz dochodów uzyskanych po przejściu na emeryturę w wieku 60 lat. Ubezpieczony dodatkowo domagał się przeliczenia emerytury przy użyciu aktualnie obowiązującej kwoty bazowej w wysokości 3.191,96 zł.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

K. S. urodził się w dniu (...). W dniu 11 czerwca 2008 roku złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 3 lipca 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy od dnia 1 czerwca 2008 roku prawo do emerytury wcześniejszej. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 93,17%, a podstawa wymiaru emerytury wyniosła 2.119,96 zł (kwota bazowa w wysokości 2.275,37 zł x 93,17%).

(dowód: wniosek k. 1-4 akt o emeryturę oraz decyzja z dnia 3 lipca 2008 roku k. 76-76v akt o emeryturę)

W dniu 28 marca 2013 roku K. S. wniósł o przeliczenie jego emerytury, z uwzględnieniem załączonego przez niego zaświadczenia wystawionego przez (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w R. (...) za lata 2012-2013. Decyzją z dnia 23 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. dokonał przeliczenia emerytury wnioskodawcy K. S., wskazując że wysokość jego świadczenia od dnia 1 marca 2013 roku wynosi 1.970,47 zł. Organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 93,28%, a podstawa wymiaru – 2.122,47 zł (kwota bazowa w wysokości 2.275,37 zł x 93,28%).

(dowód: protokół k. 101 akt o emeryturę, zaświadczenie (...) k. 102 akt o emeryturę oraz decyzja ZUS z dnia 23 kwietnia 2013 roku k. 111-113 akt o emeryturę)

Wnioskiem z dnia 12 listopada 2014 roku K. S. wniósł o doliczenie stażu pracy oraz przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia. Do wniosku załączył zaświadczenia wystawione przez (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w R. oraz przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) z siedzibą w M. (...) za lata 2012-2014. Decyzją z dnia 28 listopada 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczył emeryturę wnioskodawcy K. S., wskazując że wysokość jego świadczenia od dnia 1 listopada 2014 roku wynosi 2.060,51 zł. Organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 93,28%, a podstawa wymiaru – 2.122,47 zł (kwota bazowa w wysokości 2.275,37 zł x 93,28%).

(dowód: wniosek k. 119 akt o emeryturę, zaświadczenia (...) k. 120-122v akt o emeryturę oraz decyzja ZUS z dnia 28 listopada 2014 roku k. 123-124v akt o emeryturę)

Decyzją z dnia 14 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy K. S. prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2014 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z poprzedniej decyzji przyjęty do obliczenia emerytury wyniósł 93,28%, a podstawa wymiaru emerytury wyniosła 2.122,47 zł (kwota bazowa w wysokości 2.275,37 zł x 93,28%).

(dowód: decyzja ZUS z dnia 14 stycznia 2015 roku k. 126-127v akt o emeryturę)

W roku 1973 wnioskodawca osiągnął dochód w wysokości 46.240 zł, natomiast w roku 1974 ubezpieczony osiągnął dochód w kwocie 17.780 zł.

(dowód: legitymacja ubezpieczeniowa k. 39 akt o emeryturę)

Hipotetycznie przeliczona podstawa wymiaru i wysokości emerytury wnioskodawcy – z uwzględnieniem wynagrodzeń z lat 1973-1974 wpisanych w legitymacji ubezpieczeniowej, tj. przyjmując za rok 1973 kwotę 46.240 zł oraz za rok 1974 kwotę 17.780 zł – wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (wariant najkorzystniejszy) wyniósł 94,40%. Jest on wyższy od przyjętego do ustalenia podstawy wymiaru pobieranej przez wnioskodawcę emerytury, który wynosił 93,28%.

(dowód: pismo organu rentowego z dnia 30 listopada 2015 roku k. 13 oraz pismo organu rentowego z dnia 29 grudnia 2015 roku k. 17)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwolanie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 748) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1. z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia;
2. z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176;
3. z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty;

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął w zaskarżonej decyzji wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy wyniósł 93,28%.

Wnioskodawca podnosił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie wyliczył wysokość osiągniętych niego dochodów w latach 1973-1974, opierając się na niepełnej dokumentacji płacowej, tj. tylko na treści zaświadczenia rp7, które zostało wydane wyłącznie w oparciu o angaże, a nie uwzględniało wysokości wynagrodzeń ubezpieczonego wykazanych w legitymacji ubezpieczeniowej.

Zgodnie z przepisem § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Przewidziane w powołanym wyżej rozporządzeniu ograniczenia co do środków dowodowych, będących podstawą ustalenia wysokości zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru świadczenia, nie obowiązują jednak w postępowaniu sądowym. Do postępowania dowodowego w tym zakresie mają zastosowanie ogólne przepisy dotyczące przeprowadzania dowodów w procesie cywilnym. Tak też stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lipca 1997 roku w sprawie II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, który został wydany w oparciu o § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, jednakże zachowuje pełną aktualność w odniesieniu do treści § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 11 października 2011 roku. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Należy jednak zauważyć, że choć przewidziane w powołanym wyżej rozporządzeniu ograniczenia co do środków dowodowych, będących podstawą ustalenia wysokości zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru świadczenia, nie obowiązują w postępowaniu sądowym, to dowody na te okoliczności mają być dowodami nie budzącymi wątpliwości, spójnymi i precyzyjnymi. Dowody te należy więc oceniać rygorystycznie i można dokonać na ich podstawie ustaleń faktycznych tylko wówczas, gdy spełniają one wyżej wymienione kryteria (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku w sprawie II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667).

W ocenie Sądu stanowisko wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie. Należy podkreślić, że to legitymacja ubezpieczeniowa zawarta w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdza rzeczywiste wynagrodzenie osiągnięte przez wnioskodawcę w latach 1973-1974, a nie przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...). Wskazać należy, że powyższy dokument był wypełniany w trakcie zatrudnienia ubezpieczonego i uwzględniał rzeczywiste składniki jego wynagrodzenia. Zatem organ rentowy winien był dokonać wyliczenia wysokości osiągniętych przez skarżącego dochodów nie w oparciu o zaświadczenia (...), lecz na podstawie treści zawartej w legitymacji ubezpieczeniowej, gdyż to właśnie ten dokument odzwierciedlał na bieżąco osiągnięte przez wnioskodawcę dochody w trakcie zatrudnienia, a szczególnie w latach 1973-1974. Z zaświadczenia (...) (k. 43 akt organu rentowego) w sposób przecież niebudzący wątpliwości wynika, że został opracowany tylko w oparciu o angaże.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy, obliczony na podstawie wynagrodzeń z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury przy uwzględnieniu zarobków zapisanych w legitymacji ubezpieczeniowej, wyniósł 94,40%. Tym samym wskaźnik ten jest wyższy od przyjętego do ustalenia podstawy wymiaru pobieranej przez wnioskodawcę emerytury (93,28%).

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zobowiązał organ rentowy do ustalenia wysokości emerytury przy uwzględnieniu wynagrodzeń K. S. z legitymacji ubezpieczeniowej: za rok 1973 w wysokości 46.240 zł i za rok 1974 w wysokości 17.780 zł, czemu dał wyraz w punkcie I sentencji wyroku.

K. S. wniósł także o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem jego aktywności zawodowej po ukończeniu 60 roku życia. Żądanie to jednak nie zasługiwało na uwzględnienie. Lektura akt pozwalała stwierdzić, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych, już po wniesieniu przez wnioskodawcę odwołania, w dniu 14 stycznia 2015 roku wydał decyzję którą zaspokoił jego żądanie, co wprost wynika z treści powyższej decyzji jak i z treści odpowiedzi organu rentowego na odwołanie.

Tym samym żądanie wnioskodawcy w tym zakresie zostało uwzględnione i postępowanie w tym przedmiocie podlegało umorzeniu.

Z tych też względów oraz na podstawie przywołanych przepisów, Sąd Okręgowy w punkcie II sentencji wyroku, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w pozostałej części.